

вешкото падение в оправдаващата интерпретация, и като имплицитна критика към подобна обяснителност в алтернативен модел на човешко поведение, основано върху свободния избор и отговорността.

Това себепостигане на човека като безсмъртно същество става неизменно посредством сливането с песента, с *някаква песен*, превърната в *своята песен*. Запяването *бавно и тихо* идва да потвърди абсолютната ѝ приватност, свършената несподелимост на тази песен и на това субектно себепостигане в нея. Това, че песента явява живота като чудесен, за пореден път потвърждава опорната опозиция между свят и живот у Вапцаров: докато светът е принципно негативен в своя социално-политически статус, животът е ценност, колкото и да е труден, *без маска и без грим, озъбено свирепо куче*, с което се борят, тъй като го обичат. Всъщност при Вапцаров можем да говорим за особена форма на вяроност на една истина и това е верността към собствения живот, намерила израз в сливането с него в една противоречива и жизнена агонално-еротична субектност. Усмехнатото заспиване очевидно следва да се разчете като антиципация за щастливото приемане на големия сън с вяра в чудото на живота.

Финалната част на разказа е посветена на екзекуцията. Именно тук героят за последен път разиграва с особена отчетливост своята раздвоеност и своя избор. Първата му реакция е на атавистичен страх, на животински ужас от смъртта: скача, поти се, гледа с див поглед на бик, въобще доста пълен списък на изконното човешкото неприемане на смъртта. Показателно е, че в този си модус героят е въведен с думите *онзи в леглото*. Персоналното показателно местоимение носи импликацията на далечност и чуждост. Не е случайно, че малко по-късно породата на хората ще бъде определена по същия начин: *Онези го гледали с поглед безумен, онези го гледали с страх*. Няма съмнение, че окационалното значение на местоимението е дори по-силно понижаващо в ранг. Още по-показателна е метонимията *онзи в леглото*, подчертаваща хоризонталното, полегналото, пълзящото у човека-животно.

Забележително е как е представено неговото надмогване: *Но лека-полека човека се сетил – страхът е без полза, ще мре*. Постепенността, досещането, съдържащо в себе си припомнянето и откритието и в последна сметка въвеждането на прагматичен аргумент спрямо страха от смъртта на пръв поглед изглеждат абсурдни: не изглежда правдоподобно надмогването на точно този страх с аргументи около ползата. Ала именно в абсурдността се състои величието на ситуацията, превърната в събитие. На човека му е необходимо време да надмогне спонтанността на животинското в себе си. Сещането е ключово тук, тъй като имплицира предварителната